

CARINA VAN LEEUWEN

'Ik vind dat het niet zo mag zijn dat iemand begraven wordt zonder naam, en dat familie blijft wachten.' – Carina van Leeuwen, Dienst Regionale Recherche

UNIT PLAATS DELICT

VUUR PROEF

THRILLER

Over het boek

Forensisch rechercheur Renee Spaan houdt van haar werk, maar sinds haar levenspartner zelfmoord pleegde, houdt de dood haar regelmatig uit haar slaap. Een nieuwe zaak bezorgt haar nog meer kopzorgen: ze moet het lijk van een onbekende man identificeren die op een Haags rangeerterrein is doodgeschoten en in brand gestoken. Het onderzoek voert Renee en haar team vervolgens naar een verlaten villa, waar ze behalve kogelhulzen iets veel gruwelijkers vinden...

De verbrande man blijkt een vermiste Haagse crimineel te zijn, en het lijk in het huis dat van zijn ex-vriendin, maar daarmee begint het pas. Wie doodde wie, en waarom? Er is nauwelijks personeel om alle onderzoeken uit te voeren, haar eigen chef en de Officier van Justitie werken niet mee en veel sporen lopen dood. Regelmatig blaast ze stoom af: overdag met hardlopen, 's avonds door bij het eethuisje van haar tantes Dora en Tilly aan te waaien, en 's nachts door woedend haar eigen huisraad kort en klein te slaan. Wanneer komt alles weer goed?

Over de auteur

Carina van Leeuwen werkt voor de politie Amsterdam als Inspecteur/Forensisch Expert in het Team Review en Cold Case. *Vuurproef* is haar debuut en het eerste deel van de serie *Unit Plaats Delict*, die zich afspeelt in de wereld van *forensic* Renee Spaan van het Haagse politiebureau Donumstraat.

Bezoek onze internetsite www.awbruna.nl voor informatie over onze boeken, volg @AWBruna op Twitter of bezoek onze Facebook-pagina [Facebook.com/AWBrunaUitgevers](https://www.facebook.com/AWBrunaUitgevers).

Carina van Leeuwen

Unit Plaats Delict

Vuurproef

A.W. Bruna Fictie

© 2014 Carina van Leeuwen
© 2014 A.W. Bruna Uitgevers, Utrecht

Omslagbeeld

© Mark Owen/Arcangel Images

Omslagontwerp

Twelph.com

ISBN 978 94 005 0214 7

NUR 305

Dit boek is gedrukt op papier dat het keurmerk van de Forest Stewardship Council (FSC®) mag dragen. Bij dit papier is het zeker dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid. Een flink deel van de grondstof is afkomstig uit bossen en plantages die worden beheerd volgens de regels van fsc. Van het andere deel van de grondstof is vastgesteld dat hiervoor geen houtkap in de laatste resten waardevol bos heeft plaatsgevonden. Daarom mag dit papier het fsc Mix label dragen. Voor dit boek is het fsc-gecertificeerde Munkenprint gebruikt. Dit papier is 100% chloor- en zwavelvrij gebleekt en wordt geleverd door Arctic Paper Munkedals AB, Zweden.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

Maandag 16 november

Aan het lichaam dat naast de treinrails op de keien lag was nauwelijks iets menselijks te herkennen. Het was zwartgeblakerd en deels zelfs verkoold. Het was een man, dat was wel vastgesteld; zijn geslachtsdelen waren zichtbaar tussen de resten van zijn kleding.

De geur van verbrand vlees en benzine hing om forensisch rechercheur Renee Spaan heen, terwijl ze staarde naar wat tot voor kort een levend wezen was geweest.

In zijn schedel zat een gat dat onmiskenbaar was veroorzaakt door een kogel. Op zijn achterhoofd zat nog een plukje donker haar, de huid van zijn gezicht was grotendeels weg, de blootliggende tanden grijsden haar tegemoet.

‘Daar kunnen we geen foto meer van tonen op tv.’

Sophie Bettel, een van de forensisch rechercheurs uit haar team, bescheen met haar Maglite de rest van het lichaam. Hij lag met opgetrokken knieën op zijn rechterzij.

‘Kijk, zijn handen hebben geen boksgreep, dat zou erop kunnen duiden dat hij al dood was toen hij in brand werd gestoken.’

Renee pakte voorzichtig een van zijn handen en bekeek de vingers.

‘Die zijn ook behoorlijk aangetast. Laten we hopen dat we er nog wat mee kunnen om vingerafdrukken te nemen.’

‘Spaan! Wat heb je voor me?’

Renee draaide zich om en keek tegen het licht in van de grote schijnwerpers die aan weerszijden van de wagon stonden. Het silhouet van de kleine gestalte van dokter Van Liempt was herkenbaar aan zijn rossige vlassige haar dat alle kanten op stond. Ze hield een hand boven haar ogen.

‘Dokter! Wat een gezelligheid.’

‘Ook goed jou weer eens te zien, Spaan. Hoewel, je ziet er niet best uit.’

‘Dank u dokter, maar altijd nog beter dan hij hier.’ Ze wees even naar wat over was van de man. ‘Als u een *disposable* overall en handschoenen aandoet, praat ik u ondertussen bij.’

Sophie grinnikte zacht. Het was geen geheim dat Renee en Van Liempt bevriende vijanden waren. Renee kende hem al sinds haar eerste jaren als forensisch rechercheur, of technisch rechercheur, zoals het ook wel genoemd werd. Ze hadden samen talloze dode lichamen onderzocht. Van Liempt was een kundig forensisch lijkschouwer en goedlachs. Hij moest vooral lachen om het feit dat Renee hem nooit een hand gaf, of eigenlijk om de reden daarvan; hij zat bij voorkeur overal aan zonder handschoenen en waste nooit zijn handen. Ook had hij, daar was Renee van overtuigd, al zeker een kwart eeuw hetzelfde vettige regenjasje aan.

De verhoudingen waren tijdelijk bekoeld toen Renee uiteindelijk had geweigerd Van Liempt toe te laten op een plaats delict totdat hij zich had omgekleed in een witte overall, en handschoenen aantrok. Na een patstelling die een uur had geduurd, had Van Liempt zich morrend in de veel te grote overall gehesen en staan worstelen met de handschoenen. Renee had zich niet laten kennen en hem geholpen zonder in te gaan op zijn gemopper. Sinds die tijd waren ze dikke vijanden, zoals Van Liempt het altijd gichelend omschreef. Ze speelde het spel mee en bleef weigeren hem de hand te schudden, roepend dat ze vies van hem was.

Nu liep ze met hem mee over het uitgestrekte rangeerterrein waar wel twaalf spoorrails naast elkaar lagen. Ze keek omhoog naar de ogenschijnlijk willekeurig en ongeordend opgestelde goederenwagons. Ze huiverde. Het was zo koud dat haar adem wolkjes produceerde, alsof ze rookte. Maar de huivering die ze vanuit haar nek voelde, werd niet veroorzaakt door de kou. Ze concentreerde zich op het wiebelige pad waar ze liep in het donker. Bij een wagon naast de plaats delict stonden de spullen die nodig waren voor het onderzoek. Tactisch rechercheur Meindert Wijbenga stond met zijn gsm tussen zijn schouder en zijn oor geklemd en schreef in zijn notitieblok.

‘Ze komt er net aan, wacht, dan vraag ik het even. Renee, ik heb de hondengeleider aan de lijn. Hoe lang hebben jullie nog nodig?’

‘Ik schat een uur, maar hij kan wel vast in de omgeving aan de slag.’ Ze zocht een overall in de maat van Van Liempt en gaf hem die. ‘En

zeg hem dat er benzine ligt, daar hebben de honden misschien last van als ze zoeken naar hulzen.'

Meindert knikte en sprak weer verder met de hondengeleider.

Van Liempt stond op een been te huppen en stuntelde zich in de overall.

Renee schudde haar hoofd. 'Dokter, waarom doet u dat regenjasje niet eerst uit? Ik verdenk u ervan dat u het zelfs aanhoudt als u slaapt.' Ze hield de handschoenen klaar om hem te helpen die aan te trekken. Van Liempt grinnikte en zette een papieren mutsje op. 'Spaan, al was het alleen om jou een plezier te doen, die jas doe ik nooit weg. Daarbij vind ik het te koud om zonder jas in die dunne overall te werken.'

Ze deed de capuchon die dubbel zat en hem een bocheltje bezorgde goed en klopte hem even op zijn rug. 'Als uw hartje maar warm is dokter.'

Van Liempt lachte zijn hoge lachje en schudde zijn hoofd. Ze liepen terug naar de plaats delict. De witte overalls van Sophie en technisch rechercheur Sevdet Aydin lichtten fel op in het schijnsel van de extra lampen die aan weersijden van de plaats delict waren neergezet. Renee keek nog eens naar de treinen die als grote schimmen in de verte klaar leken te staan om te vertrekken. Ze huiverde opnieuw en concentreerde zich op het lichaam naast de trein.

'We hebben alles gefotografeerd in de houding waarin hij nu ligt.' Sevdet had de camera op een statief gezet en maakte opnames van de directe omgeving.

Van Liempt boog zich over het lichaam terwijl Sophie hem bijstond. De grimas van het weggebrande gezicht staarde hem aan terwijl hij het gat in de schedel bestudeerde. Daarna inspecteerde hij wat er over was van de borstkas. Onder de ribben was het rode, bloederige longweefsel goed zichtbaar.

'Behalve in zijn schedel heeft hij zo te zien ook nog twee kogelgaten in zijn borst.'

'Ik denk dat hij al op de grond lag toen de benzine over hem heen werd gegoten,' merkte Sophie op. Ze bescheen het geblakerde gebied rond het lijk.

Van Liempt ging rechtop staan en zette zijn handen even tegen zijn rug.

‘Ai, dat gaat niet meer zo gemakkelijk dokter,’ zei Renee terwijl ze knipoogde naar Sophie.

‘Altijd nog makkelijker dan bij hem, Spaan,’ pareerde hij lachend. ‘Nou, mijn werk zit erop. Ik geef geen verklaring van natuurlijk overlijden af. Ik zal de papieren in orde maken.’

Renee knikte. ‘Goed, gaan we dan nu verder met het onderzoek?’

Van Liempt bleef van een afstand kijken. Hij had alleen maar hoeven vaststellen of er sprake was van een natuurlijke dood of niet, maar hij was te veel een vakman om het daarbij te laten. Hij wilde maar al te graag meedoen aan een onderzoek van de forensische recherche.

Renee zat op haar hurken en bekeek het lijk van top tot teen. Op zijn rug waren versmolten stukken jas te zien. ‘Lijkt me iets van nylon met een witte donsvulling.’ Ze wees naar wat witte pluizige stukjes die nog zichtbaar waren tussen het donkerblauw van wat ooit een winterjack was geweest.

‘De schoenen zijn nog redelijk intact.’ Sophie richtte de lichtbundel van haar Maglite op het merkje onder de zool. ‘Ze zijn duur ook, moet je kijken.’

Ze had gelijk, zag Renee. De schoenen waren Italiaans, mogelijk handgemaakt.

‘Gaan we hem draaien?’ Sevdet kwam al aanlopen met een steriel laken. ‘Leggen we hem gelijk hierop? Dan voorzichtig zijn kleren uit zien te krijgen, althans wat er nog van over is.’

Meindert was intussen bij hen komen staan en keek toe terwijl hij zijn koude handen warm probeerde te wrijven.

‘Schiethanden afnemen lijkt me niet zinvol,’ merkte Renee op terwijl ze Sophie aankeek. Die schudde haar hoofd.

‘Kansloos.’

Meindert keek op. ‘Schiethanden? Denk je dat hij zelf ook geschoten heeft dan?’

‘Nu lijkt dat misschien niet zo, maar als we straks een verdachte hebben die zegt dat hij uit zelfverdediging heeft geschoten, is het belangrijk om te weten of er op de handen van het slachtoffer schotresten zitten of juist aantoonbaar niet. Maar die sporen zijn weggebrand. Ook op zijn kleding gaat dat niet meer lukken.’

Vorzichtig draaiden ze het lichaam van de man om en rolden hem op het laken.

Renee pakte de Maglite. ‘Zie je, deze kant is minder verkoold. Hij heeft dus steeds in deze houding gelegen tijdens de brand.’

‘We moeten ook de benzine waarmee gesprekeld is bemonsteren.’ Sevdet wees naar een vochtige plek net naast het geblakerde stuk. ‘Hier ligt nog wat en een meter of twintig verderop ook. Zo te zien een jerrycan die gelekt heeft.’

Het uitkleden viel niet mee. De bovenkleding was grotendeels weggebrand of versmolten met het lichaam. Van zijn broek was alleen de achterkant nog herkenbaar. Het zou lastig worden een plek te vinden om de stinkende kleren te bewaren totdat de officier van justitie toestemming zou geven om ze te vernietigen. Renee glimlachte. Het zou het probleem op het bureau van te veel mensen voor te weinig kamers wel in één keer op kunnen lossen. Ook een manier van ruimtemanagement.

De rinkelende telefoon van Meindert haalde haar uit haar overdenking.

‘Het rouwtransport is er, Renee. Ze kunnen met de auto niet dichterbij komen dan daar.’ Hij wees in de richting van het hek dat toegang gaf tot het terrein.

‘Laat ze de brancard maar hier brengen, dan helpen we wel met het lichaam naar de auto sjouwen.’

Even later zag Renee de mannen van het rouwtransport aan komen lopen. De speciale oranje brancard die ze droegen bemoeilijkte het oversteken van de talrijke rails. Het was eigenlijk meer een bak dan een brancard. De feestelijke kleur vormde nogal een contrast met de omstandigheden van de persoon die erin vervoerd zou worden.

Haar mond werd droog toen ze de mannen tegemoet liep. Ze slikte en begroette de twee in keurig zwart pak gestoken mannen.

‘Geen makkelijke plek voor jullie, hè?’

De kleinste van de twee schudde zijn hoofd. ‘Dit is ons vierde ritje vanavond en ze liggen allemaal op een lastige plek. Net hadden we er een die ruim honderd kilo woog, en dat op drie hoog.’

Renee wees naar de wagons achter zich. ‘Wat gewicht betreft is er hier wel wat ingeleverd. Het is een deels verkoold lichaam. Zet de bak hier maar zolang neer, dan staat hij niet in de weg. Wachten jullie in de auto? Het is veel te koud zo in jullie colbertje.’

De mannen keken haar dankbaar aan. ‘Dat is een welkome en warme pauze.’

‘Nou, lekker even zitten dan, sigaretje erbij, of ben je inmiddels gestopt?’ Ze richtte zich tot de langste, een al wat oudere man die een tikkeltje krom liep. Renee kon het aantal keren dat ze samen een brancard getild hadden niet meer tellen.

‘Welnee, waarom zou ik nog stoppen? Ik zie de dood dagelijks in de ogen!’ Hij lachte om zijn eigen grapje.

Terwijl de mannen de rails weer overstaken keek ze hen na. Het tegenlicht vormde spookachtige schaduwen. Ze keek snel de andere kant op. Haar blik werd gevangen door de oranje bak en ze verstijfde. Ze kniep haar ogen een kort moment dicht en draaide zich met een ruk om naar de pd. Sophie en Sevdet stopten juist de laatste kledingresten in bruin papieren zakken.

Meindert kwam bij haar staan en keek haar even scherp aan.

‘Gaat het wel?’

Ze knikte zonder overtuiging en keek op haar horloge. Halftwaalf, ze waren al uren bezig. Ze blies haar handen warm, trok haar gsm tevoorschijn en keek Meindert vanonder haar naar voren vallende pony aan. ‘We hebben wel genoeg gedaan voor vanavond.’

Ze had al heel wat gebeld. De officier van justitie op de hoogte brengen, het lab melden dat er morgen een sectie zou zijn, de speciale koelcel regelen waar het lichaam in bewaard zou worden. Ze scrolde door het telefoonboek van haar gsm tot ze bij de S kwam.

‘Sisa’s Delight,’ hoorde ze aan de ander kant van de lijn.

‘Sisa, met Renee, heb je nog wat lekkers voor ons, we zijn met een man of zes.’

‘Renee, *mi gudu!* Ben je weer vieze dingen aan het doen?’ klonk het zangerige Surinaamse accent. ‘Ik heb nog heerlijke *bara* en wat bakkeljauw. Ik kom als ik sluit wel even naar het bureau.’

Sisa’s Delight zat op de hoek van de straat vlak bij het bureau, en Sisa bracht wel vaker wat langs als ze bij sluitingstijd eten over had.

‘Je bent een schat, ik kom van de week betalen.’

‘Al goed, ik wil niet weten wat je aan het doen bent, maar ik zag die grote bus langsrijden dus toen wist ik het alweer: Renee is *on the road*.’

Die bus was een rijdend kantoor annex voorraadkamer die werd

ingezet als zich een ‘kapitaal delict’ voordeed. Alsof er een hoop geld mee verdiend kon worden. Het kostte vooral veel tijd en mankracht, dat was er wel kapitaal aan. De gemiddelde moord kostte zo’n vijf ton, iets wat Loretta S. Bloembergen, de chef van het bureau, haar maar al te vaak onder de neus wreef wanneer Renee weer eens niet te stuiten was en allerlei alternatieve onderzoeken wilde opstarten.

‘Voor wie wil, is er straks eten van Sisa,’ riep Renee naar haar collega’s op de plaats delict, waar inmiddels de oranje bak was geopend. Ze zag blije ogen boven de mondkapjes. Ze zaten allemaal al een paar jaar in het vak en waren enigszins beroepsverdwaasd, dus het idee van eten na dit onderzoek wekte bij niemand weerzin.

Wat restte van het lichaam werd voorzichtig in het steriele laken gevouwen en in een witte lijkenzak in de oranje bak gelegd. Renee liep naar de brancard om te helpen tillen. Ondanks dat ze met zes man waren, hadden ze er moeite mee, vanwege de grove kiezels en de rails waar ze overheen moesten stappen.

De brancard werd in de wagen geschoven. Renee vergeleek het nummer van de verzegeling van de bak met dat wat op de formulieren stond en krabbelde haar handtekening erop. Ze gooide de achterklep van de auto dicht en draaide zich nog eens om. Een huivering trok over haar rug toen ze naar de wagon keek waar het slachtoffer naast gelegen had. Ze sloeg haar armen over elkaar en ademde diep in, maar ze had het gevoel alsof er iets zwaars op haar borstkas drukte. Ze zoog de lucht door haar neus naar binnen en blies die hortend uit.

Meindert pakte haar bij haar elleboog. ‘Kom, tijd om te gaan.’ Hij voerde haar weg. ‘De speurhondengeleider belde net. Hij is er over een minuut of tien. De pd moet dan leeg zijn.’

Zijn stem kwam van heel ver. Renee wilde wat zeggen maar haar mond weigerde, ze trilde en klappertandde.

‘Niet nadenken, Renee. We zijn klaar hier, rijd met mij mee naar het bureau.’

Renee dwong zichzelf in beweging te komen. Langzaam trok de verstarring in haar kaken weg. ‘Puinzooi,’ zei ze boos.

Meindert keek haar van opzij aan ‘Ja, dat is het. En dat blijft het, maar nu is nu, kom.’

Uren later stond Renee zacht vloekend voor haar huisdeur in haar tas te graaien. Ze was doodmoe en ze had het koud. Eindelijk vond ze de sleutels. Zachtjes sloot ze de deur achter zich en hing ze haar leren jack aan de kapstok. Bob, haar ruwharige gemixte bastaard-basset, schrok wakker en sprong kwispelend van de bank.

‘Lekkere waakhond ben jij, Bobbeman,’ zei ze terwijl ze hem achter zijn hangoren kriebelde. Ze gooide haar tas in de hoek, schopte haar schoenen uit en plofte op de bank. Bob sprong naast haar en legde zijn kop op haar schoot.

Het lampje van haar antwoordapparaat knipperde en ze drukte de knop in om de berichten te beluisteren.

‘Hallo, Betsy hier. Ik heb je gemist in de sportschool vanavond. Zeker weer aan het werk. Gaan we van de week nog wel lopen? Laat het effe weten, dan kan ik rekening houden met wat ik eet, zodat ik niet kotsend door de duinen hoef. Nou, toedels.’

Renee glimlachte. Al sinds de lagere school was ze met Betsy Bundel bevriend. Allebei opgegroeid rond de Hoefkade in de Haagse Schilderswijk, allebei klein, maar verder verschillend; Betsy met blonde krullen en mollig, Renee met kort sluik zwart haar en pezig. Behalve vriendinnen waren ze sportmaatjes, van judo op de middelbare school tot het wekelijkse hardlopen en wat krachttraining tegenwoordig. Renee pakte de telefoon om terug te bellen maar bedacht zich; het was midden in de nacht. Betsy lag waarschijnlijk al lang te slapen naast haar Harry, als de brandweerman geen dienst had tenminste. Jammer, ze had graag even met haar gekletst om de dag weg te praten en vooral het gevoel dat haar bekropen had bij het rangeerterrein. Het schrijnde in haar borst en ze wist dat het de hele nacht zo zou blijven.

Ze drukte weer op het knopje en een tweede bericht startte.

‘Renee, we hadden een afspraak deze middag.’ De donkere, rustige stem van politiepsycholoog Hein van der Maas sprak rechtstreeks tot haar geweten. Het was de derde keer op rij dat ze verzuimd had na hun eerste afspraak. Het bleef even stil op het antwoordapparaat. Onwillekeurig antwoordde ze.

‘Ja, ja, ik bel weer voor een nieuwe afspraak. Ik moest werken!’

‘Ik hoor graag wanneer je komt.’ Weer was het even stil en Renee verwachtte dat zo de piep zou klinken van het einde van het bericht, maar daar klonk zijn stem alweer. ‘Tenzij je niet meer wilt komen, maar laten we dat dan wel bespreken. Bel me.’

‘Fuck, alsof ik veel keus heb.’ Ze drukte de gedachte aan hem weg en zuchtte diep.

‘Bob, ik denk dat ik vannacht maar bij jou op de bank kom slapen. Het hemelbed is vandaag niet de plek voor mij.’ Ze woelde door zijn blond-beige vacht.

Het bed was niet haar keuze geweest, maar die van Carmen. Het was van exorbitante afmeting en uit een bouwjaar dat waarschijnlijk met 18 begon. Renee kon zich nooit losmaken van het idee dat er weleens heel wat mensen in gestorven zouden kunnen zijn. Beroupsdeformatie misschien, maar aan die constatering heb je niets als je midden in de nacht naar het plafond ligt te staren en de beelden die langskomen niet kunt stoppen.

Ondanks het late uur verlangde ze naar een warme douche. Onduldig rukte ze haar kleren uit en liet die vallen waar ze stond. Langzaam draaide ze de kraan van de douche steeds heter, maar de warmte bereikte haar niet. Ze liet het water over zich heen stromen totdat haar huid rood zag, maar ze voelde niets. Ook de zachtheid van de grote comfortabele handdoek voelde ze niet. Haar lichaam zette een beschermend mechanisme in werking.

Ze had het in deze mate al een tijd niet meer gehad. De trein van vanavond en de mannen die weglieden met de brancard hadden iets geactiveerd, haar ver weggestopte archief geopend. Ze trok een T-shirt aan en kroop in de slaapzak op de bank. Wonderwel viel ze meteen in een droomloze slaap. Haar laatste gedachte was voor Carmen, zoals altijd de afgelopen maanden, haar laatste voor ze ging slapen en de eerste als ze wakker werd. Zo ook vannacht.

Dinsdag 17 november

Bob veerde overeind en begon te kwispelen. Het gierende geluid van de eerste tram die uit de remise werd gereden, maakte dat Bob precies wist hoe laat het was: tijd om een wandelingetje te maken, zijn kans om de concurrentie uit de buurt weg te vagen met de geurvlaggetjes die hij achterliet op elke boom en elke lantaarnpaal die hij tegenkwam.

Renee voelde zich geradbraakt door de bultige bank. Ze had maar een paar uur geslapen, maar was blij dat ze niet gedroomd had. Terwijl ze zich uit de slaapzak wurmde, sprong Bob blaffend tegen haar op.

‘Môgge, Bobbeman, zo te zien heb jij beter geslapen dan ik. Even onder de douche en dan gaan we naar buiten.’

Ze zocht naar het paar sokken dat ergens in de buurt van de bank moest liggen en trok een sprintje door de koude kamer, de trap op naar de badkamer. Het dubbele bovenhuis uit de jaren dertig had hoge, uitbundig versierde plafonds, brede plinten en krakende houten vloeren. In de tochtige gietijzeren kozijnen zat nog het originele glas in lood. Het huis had brede trappen met een draai erin en was opvallend ruim; in de tijd dat het gebouwd was, werd niet op een metertje inhoud meer of minder gekeken. Het stond aan een lange laan met kastanjabomen, die met een flauwe bocht helemaal doorliep tot de duinen van Kijkduin. Al bij de eerste bezichtiging was ze ervoor gevallen, zonder er lang over na te denken had ze het gekocht.

In de ruime hal van het huis hing een foto die ze in een rommelwinkel had gevonden. Hij was gemaakt in de tijd dat de huizen net gebouwd waren. De bomen nog klein, er reden geen auto's waardoor de weg zoveel breder oogde. Twee mensen met een fiets aan de hand die naar de fotograaf staarden. Het parkje links op de foto zag er summier en kaal uit. Heel anders dan nu met zijn enorme treurwil-

gen rond de vijver en de bankjes waar altijd wel iemand zat, of sliep.

Het park was nu een van de bestemmingen voor haar wandeling met Bob. Waar ze uiteindelijk terechtkwamen, werd voor een groot deel bepaald door de hond. Renee liet hem geloven dat hij het voor het zeggen had. Wanneer zij naar de duinen wilde, liep ze naar het parkje. Tien tegen één dat Bob dan met veel geslof en gezucht treuzelde totdat ze omkeerde en de andere kant op liep, naar de duinen. Vanochtend was er geen tijd voor een grote ronde, dus nadat ze Bob de indruk had gegeven dat ze naar de duinen liepen, maakte ze de riem los en spurtte Bob ervandoor naar het park.

Een uurtje later duwde Renee de draaideur van bureau Donumstraat moeizaam voor zich uit. Het oude politiebureau in de binnenstad van Den Haag was ooit klein en overzichtelijk geweest. Door de jaren heen was er vanwege ruimtegebrek steeds weer een belendend pand aangekocht en waren de muren doorgebroken. Nu was het een doolhof met gangetjes, trappetjes en doorsteekjes.

Ondanks de vele verbouwingen waren er details uit vroeger tijden bewaard gebleven, zoals het enorme eikenhouten kabinet dat in de briefingruimte stond. Daarin werden de handgeschreven dictaten uit de jaren vijftig bewaard. De dagrapporten gaven een aardig beeld van wat er zoal gebeurde in Den Haag in die tijd. Renee bladerde er geregeld in. Er was niet veel veranderd. Ook toen werden mensen mishandeld, vermoord, werden er fietsen gestolen en was er baldadige jeugd.

De balie in de publiekshal was wel aangepast aan de eisen van nu: hoog, achter glas, en met poortjes die alleen geopend konden worden met een knop bij die balie of met de elektronische pasjes die alle dienders droegen. Renee liep langs de plaquette waarop de namen stonden van collega's die waren omgekomen tijdens de uitoefening van hun dienst. Zoals altijd keek ze even naar de naam van haar vader, halverwege de tweede rij: Peter Spaan, achtendertig jaar oud, en het jaartal van zijn overlijden, een mensenleven geleden.

Verderop aan de muur hingen lichtroze en zachtgroene posters met daarop foto's van mensen die vermoord waren. Daaronder stond

te lezen dat er een beloning werd uitgelooft. De kleur van de posters moest de boodschap verzachten. De ruimte rook naar linoleum, oud hout en ranzige koffie. Volgens Renee tapte het koffieapparaat vloeibaar conserveringsmiddel met bruine kleurstof, maar het werd gretig gedronken door het voltallige personeel.

Renee stak de binnenplaats over. Die was veel te klein voor alle politievoertuigen en er waren voortdurend klachten van omwonenden over geluidsoverlast. Dag en nacht was het een komen en gaan van auto's, al dan niet met luidruchtige passagiers, blauwe zwaailichten en dichtslaande autoportieren. De mobilifoons in de auto's knalden luid hun berichten door de ether. Ze klom de trap op naar de eerste etage en trok de deur van de researchkamer achter zich dicht. Nu even geen gezeur van Loretta S. Bloembergen over overuren, plannen en budgetten.

Op haar bureau lagen een stapeltje post en de map met aantekeningen die vannacht op de pd waren gemaakt. Ze pakte de beker die op haar bureau stond en er redelijk schoon uitzag en keek de gang in om te zien of Bloembergen niet toevallig ook koffie aan het halen was. Niemand te zien of te ruiken. Loretta S. was een kettingrookster, wat niet meeviel sinds er alleen nog maar gerookt mocht worden in een speciale kamer met afzuiginstallatie. Bloembergen weigerde gebruik te maken van 'de bushalte', zoals zij die noemde. De installatie werkte zo hard dat haar zorgvuldig met enorme hoeveelheden haarlak vastgeplakte kapsel recht overeind stond na elke sigaret. Er werden weddenschappen afgesloten over het aantal bussen haarlak dat de chef gebruikte per maand.

Het alternatief voor Bloembergen was buiten roken, in de kleine doorgang tussen het hoofdgebouw en het cellenblok met uitzicht op blinde muren, de afvalcontainer, een paar vergeten brommers en fietsen die ooit waren gevonden en afgeleverd bij het bureau. Mopperend rookte ze snel haar peuken op het binnenplaatsje en nam ze vervolgens een walm van sigarettengeur mee naar binnen.

Met een dubbele espresso ging Renee achter haar bureau zitten. Ze trok de col van haar trui omhoog en de mouwen over haar handen. Achteroverleunend keek ze over de nu nog stille en vooral koude werkvloer. De verwarming tikte luid; het zou uren duren voordat het aangenaam warm zou zijn en daarna zou het bloedheet worden.

Ontdek de beste en mooiste nieuwe boeken met de gratis ***Lees dit boek***-app

Wilt u als eerste de beste en mooiste nieuwe boeken ontdekken? Vaak nog voordat die boeken zijn verschenen en de pers erover heeft geschreven? Download dan gratis de *Lees dit boek*-app voor iPhone en iPad via www.leesditboek.nl.

Blijft u graag op de hoogte van de nieuwste spannende boeken? Volg ons dan via www.awbruna.nl, en en meld u aan voor de spanningsnieuwsbrief.